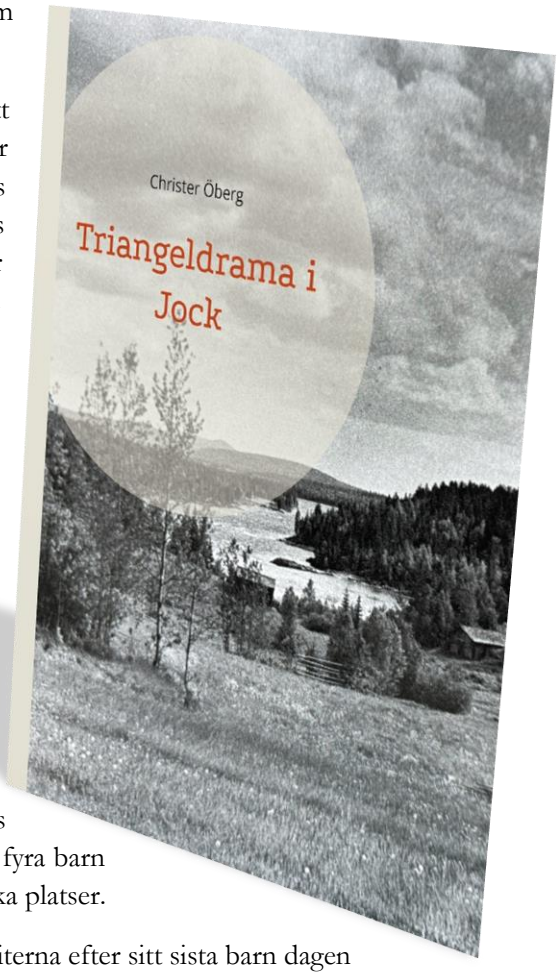
Nu är den äntligen ute och då passar det perfekt att också berätta lite om arbetet med boken.

Det hela började år 1993 när jag som 15-åring hittade uppgiften om att min mormors, mormors farmor Anna Stina Brännvall (1817 – 1884) var född som oäkta barn i Jock, Överkalix i Norrbottens län. Det kallades oäkta barn när barn förr i tiden föddes utom äktenskap och då angavs oftast heller ingen fader till barnet. Det var dessutom brottsligt och tyvärr var det oftast bara kvinnan som blev straffad. Så skulle fallet visa sig vara här och om Anna Stinas mor, den ogifta pigan Anna Lisa Israelsdotters ursprung framgick väldigt lite i källorna.

Vid den här tiden hade Lulebygdens Forskar-förening sin lokal på 38:an i Luleå och där tillbringade jag alla lediga stunder från skolan för att plöja mikrokort och mikrofilm. Det visade sig att den framlidna forskaren MajLis Wennberg också 1993 publicerade hennes fynd att Anna Lisa var född i Storön, Nederkalix 1796. Orsaken till att det hade varit svårt att hitta detta var att i källorna uppgavs att Anna Lisa var från Nederkalix, men med det felaktiga födelseåret 1791. Nu blev jag ivrig att söka vidare på detta spår och det blev bara mer och mer spännande. Anna Lisas mor som avled redan 1801 var faktiskt född i Jock, Överkalix. Fadern gifte om sig och familjen splittrades 1807 när han blev soldat och avled sjuk på ett sjukhus i Uleåborg. Hans fyra barn från sitt första äktenskap skingrades och hamnade som fosterbarn på olika platser.

Anna Lisa födde så många som nio oäkta barn och avled tyvärr 1837 i sviterna efter sitt sista barn dagen därpå. Det lilla barnet klarar sig och det som händer då är att vid dopet framträder fadern till barnet och hans namn var Olof Brännvall, en av länsmannens söner! Nu blev det spännande på riktigt eftersom det var hos honom Anna Lisa hade tjänat som piga alltsedan hon kom till Jock 1807. Jag gick igenom kyrkoräkenskaper och hittade att Anna Lisa fick betala böter till kyrkan för första och andra barnet. I en skrift av Bengt Andersson framgick att Olof Brännvall fick böta efter att ha varit stupfull och fört oväsen under en predikan i kyrkan kort efter pigans förstfödda barn. Jag kontaktade Landsarkivet i Härnösand som hittade några domar mot Anna Lisa och dessutom hittade jag uppgiften att hon fick sitta av ett straff vid länsfängelset som då fanns i kuststaden Piteå.

Under forskningen har jag fått kontakt med många ättlingar och forskare och det fanns också en muntlig berättelse att Anna Stina Brännvalls föräldrar inte var gifta och att husbonden Brännvall fick flera barn med sin ogifta piga. När det dessutom framkom att husbondens betydligt äldre hustru var en halvmoster till pigan så blev det ganska uppenbart att det här var lite av ett triangeldrama. Det blev därmed en passande rubrik till boken. När jag började forska kring dessa kunde jag inte ana hur mycket jag skulle ägna just åt detta och varje gång jag har återvänt, så har det varit lika spännande att lära känna dessa historiska personer ännu lite till. Boken är ett utmärkt exempel på forskning kring oäkta barn och att försöka hitta vem den okände fadern var.

Triangeldrama i Jock
Christer Öberg
BoD Books on Demand Förlag
ISBN: 978 918 080 925 2